

Adı ve Soyadı:_____

Sınıfı:_____

No:_____

- ① Fransa'da 1789 yılında başlayan ihtilal önce Avrupa'yı sonrasında da tüm dünyayı etkilemişti. İhtilalle birlikte yayılan milliyetçilik akımı imparatorluklarda yaşayan azınlıkların bağımsızlık için ayaklanmasına neden olmuştu. O dönem Avrupa'nın en büyük imparatorlukları arasında yer alan Osmanlı Devleti de bu durumdan olumsuz etkilenmiş, yüzlerce yıldır devletin sınırları dahilinde yaşayan azınlıklar bağımsızlık için ayaklanmaya başlamışlardı. Osmanlı yöneticileri ve aydınları imparatorluğun dağılmasını önlemek için bir takım kanunlar hazırlamış, düşünce akımları ortaya koymuş ve yenilik girişimlerinde bulunmuştu.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin azınlıkların ayaklanmasını önlemek için gerçekleştirdiği çalışmalar arasında yer almaz?

- A) Islahat Fermanı ilan edilmiştir.
B) Osmanlılık fikir akımı ortaya atılmıştır.
C) Tanzimat Fermanı ilan edilmiştir.
D) Avrupa'ya elçiler gönderilmiştir.

- ② Aşağıda verilen tabloda Mustafa Kemal'in askerlik hayatında edindiği tecrübeler ve kişilik özellikleri anlatılmak istenmektedir.

31 Mart Olayını bastırmak için Hareket Ordusuyla İstanbul'a gelmiş ve Meşrutiyet karşıtlarının başlattığı ayaklanmanın bastırılmasına görev almıştır.	I
Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da yer alan son toprağı olan Trablusgarp'ı İtalyanların saldırısına karşı korumak için gönüllü olmuştur	II
Mustafa Kemal başarılı bir asker olmasının yanında başarılı bir devlet adamı ve isabetli tespitler yapan bir fikir adamıydı.	III
Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı sonrasında mağlup devletlerle imzalanan antlaşmaların yeni bir savaşın başlamasına neden olacağını söylemiş, nitekim 1939'da II. Dünya Savaşı başlamıştır	IV

Verilen tabloda Mustafa Kemal'in hayatıyla ilgili bilgiler ve kişilik özellikleri eşleştirildiğinde numaralandırılmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Sabırlı	Çok Yönlü	Yenilikçi	Vatansever
B)	Vatansever	İleri Görüşlü	Çok Yönlü	İnkılapçı
C)	İnkılapçı	Vatansever	Çok Yönlü	İleri Görüşlü
D)	Yenilikçi	Barışçı	İleri Görüşlü	Çok Yönlü

- ③ Bir ulus varlığı ve hukuku için bütün kuvvetleriyle, bütün fikri ve maddi kuvvetleriyle ilgilenmezse, bir ulus kendi kuvvetlerine dayanarak varlığını ve bağımsızlığını sağlayamazsa şunun bunun oyuncağı olmaktan kurtulamaz. Bireyler düşünür olmadıkça topluluklar istenilen yöne herkes tarafından iyi veya fena yönlerle sürüklenebilir. Kendim kurtulabilmek için her kişinin geleceği ile doğrudan doğruya ilgili olması gerekir.

Mustafa Kemal Atatürk
Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II, 11

Atatürk'ün verilen sözüyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Halkın tüm yönleriyle geliştirilmesinin önemini vurgulamıştır.
B) Millet olma bilincinin kazanılması gerektiğinin öneminden bahsetmiştir.
C) Bağımsızlığı gerçekleştirme ve korumada askerî gücün önemini vurgulamıştır.
D) Eğitimsiz kitlelerin geleceklerine yön veremeyeceğinden endişe etmiştir.

- ④ Aşağıda verilen tabloda Almanya ve İngiltere'nin I. Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde Osmanlı Devleti ile ilgili bazı görüşlerine yer verilmiştir.

ALMANYA

İngiltere'nin sömürge topraklarına giden yolu kontrol altına almak için Osmanlı Devleti'ni kendi tarafında görmek istiyordu. Hatta bu süreci etki altında tutmak için Berlin-Bağdat Demiryolu projesine hız vermişlerdi.

İNGİLTERE

Osmanlı Devleti'ni bir hammadde kaynağı ve gelişen sanayisine bir pazar olarak görüyordu. Ayrıca Irak petrollerine ihtiyacı vardı. Bu nedenlerle Osmanlı Devleti Almanya'nın yanında savaşa katılmamalıydı.

Almanya ve İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ne bakışları dikkate alındığında;

- I. İki devlet de çıkarlarına uygun hareket etmiştir.
II. Osmanlı toprakları jeostratejik olarak önemli bir konumdadır.
III. İngiltere, Osmanlı Devleti'ni kendi yanında savaşa dahil etmeyi düşünmüştür.
IV. Almanya çıkarları doğrultusunda Osmanlı topraklarına yatırım yapmıştır.

Yorumlarından hangisi yapılabilir?

- A) I ve II
B) III ve IV
C) I, II ve III
D) I, II ve IV

5) Aşağıda Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşında İtilaf Devletleri ile mücadele ettiği cephelerden biri hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

- Osmanlı Devleti Mısır'ı İngilizlerin elinde tekrar almayı hedeflemiştir.
- Almanya, İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmeyi hedeflemiştir.
- Osmanlı Devleti hedeflerine ulaşmak için iki hareket düzenlemiş ancak ikisinde de başarılı olamamış ve cepheyi kaybetmiştir.

Buna göre verilen öncüllerde Osmanlı Devleti'nin mücadele ettiği hangi cepheyle ilgili bilgilere yer verilmiştir?

- A) Kafkas Cephesi
- B) Kanal Cephesi
- C) Çanakkale Cephesi
- D) Suriye Filistin Cephesi

6) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır;

- Hükümet haberleşmeleri dışındaki bütün haberleşme araçları İtilaf Devletleri'nin denetimine girecektir.
- Çanakkale ve İstanbul Boğazları açılacak ve bölgedeki askeri üsler İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir
- Osmanlı Devleti'nin elindeki bütün savaş esirleri serbest bırakılacak, buna karşılık Türk esirler İtilaf Devletleri'nin denetiminde kalacaklardır.

Buna göre Mondros Ateşkes Antlaşmasıyla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti sömürge haline getirilmek istenmiştir.
- B) Devletlerin eşitliği prensibiyle örtüşmeyen maddelere yer verilmiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü tehlikeye girmiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nin egemenlik hakları zarar görmüştür.

7) Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Millî Kararlarının kabul edilmesiyle birlikte İtilaf Devletleri Mebusan Meclisi'ni dağıtmış bazı milletvekillerini tutuklamış bazılarını ise sürgüne göndermişti. İtilaf Devletlerinin bu tavrına karşı Mustafa Kemal derhal bir genelge yayınlamış ve halkı işgalden haberdar etmişti. Mustafa Kemal genelge ile aşağıdaki tedbirlerin alınmasını istemiştir;

- İstanbul'dan Anadolu'ya geçebilen mebuslar Ankara'da yeni açılacak meclisteki çalışmalara katılabilecektir,
- İstanbul ile tüm ilişki kesilecektir,
- İstanbul'a hiçbir şehirden vergi gönderilmeyecek ve gelirler Ankara'da toplanacaktır,
- İstanbul'daki tutuklamalara karşılık Anadolu'daki İtilaf Devletlerinin subayları tutuklanacaktır,

Mustafa Kemal tarafından yayınlanan genelge dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Milli mücadeleye ekonomik kaynak oluşturulmak istenmiştir.
- B) Padişah ve hükümetin Ankara'ya sevk edilmesi düşünülmüştür.
- C) Devletler arası eşitlik ilkesine uygun hareket edilmiştir.
- D) Mustafa Kemal millî iradeye saygı duymuştur.

- 8) Aşağıdaki tabloda Doğu Cephesiyle ilgili ifadeler yer almaktadır. Bu soruda öğrencilerden verilen ifadeleri okumaları, **doğru** veya **yanlış** olduklarına karar vermeleri istenmektedir. Öğrenciler verdikleri her doğru cevaplar karşılığında **5 (beş)** puan alacaktır.

	İFADELER	D/Y
1	Ermeniler ve Ruslara mücadele edilmiştir.	D
2	Kazım Karabekir komutasındaki 15. Kolordu Komutanı olarak düşman üzerine taarruzda bulunmuş ve Gümrü'ye kadar ilerlemiştir.	D
3	Ermenilerin bölgedeki Türk ve Müslüman halka baskı yapmaları cephenin açılmasında etkili olmuştur	D
4	Ermeni taarruzu karşısında Türk ordusu çekilmek zorunda kalmıştır.	Y
5	TBMM ve Ermenistan arasında imzalanan Gümrü Antlaşması ile cephe kapanmıştır.	D

Verilen ifadelere tablodaki gibi cevap veren öğrenci toplamda kaç puan almalıdır?

A) 5

B) 10

C) 15

D) 20

- 9) TBMM, Anadolu topraklarını düşman ordularından temizlemek için mücadele ettiği dönemde bir taraftan da kendisine karşı başlatılan ayaklanmalarla uğraşmak zorunda kalmıştır. Bu ayaklanmaların başlamasında padişah ve İstanbul Hükümeti'nin ülkedeki otoritesini devam ettirme düşüncesi ve azınlıkların Anadolu'dan toprak kopartarak kendi devletlerine katma isteği etkili olmuştur. Ayrıca Anadolu'da bazı kişiler özellikle İngilizlerin korumasına girerek devletin varlığını sürdürebileceğini savunuyorlardı. Bu nedenle de TBMM'Yİ ve Milli Mücadeleyi ortadan kaldırmayı istemişlerdi.

Paragrafta verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Padişah ve hilafet kendi varlığını sürdürmek için millî menfaatlerle çelişen uygulamalarda bulunmuşlardır.
 B) TBMM'nin Anadolu'daki otoritesi artmıştır.
 C) İstiklali manda ve himaye düşüncesinde arayan gruplar olmuştur,
 D) Millî İrade ortadan kaldırılmak istenmiştir.

- 10) Kütahya - Eskişehir Savaşı sonrasında TBMM'de yapılan gizli oturumda söz alan Mahmut Esat Bey (İzmir Mebusu) duygularını şu şekilde ifade etmiştir; "Ordunun ihtiyaçlarından birisi de komutanların da ifade ettiği gibi yiyecek, içecek kıtlığıdır. Ordu geri çekildiği sırada yeteri kadar erzak alamamıştır... Birkaç askere rastladım. Onlarla görüştüm... Biz düşmanı yenmeye geldik. Zararı yok biraz da aç dövüşürüz dediler. Yalın ayak bir asker yanıma geldi. Heyetle ben askerin önünde yere bakmak zorunda kaldık."

Mahmut Esat Bey'in anlattığı olumsuzlukların giderilmesi için aşağıdaki adımlardan hangisi atılmıştır?

- A) Teşkilat-ı Esasî'ye kabul edilmiştir
 B) Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verilmiştir
 C) Tekalif-i Milliye Emirleri yayınlanmıştır
 D) İtilaf Devletleri ordularının Anadolu'daki araç-gereçlerine el konulmuştur.

